

DRAGI DŽONE

Nikolas Sparks

Prevela
Žermen Filipović

Laguna

Naslov originala

Nicholas Sparks
DEAR JOHN

Copyright © 2006 by Nicholas Sparks

Za Majku i Kristin

Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

Izjave zahvalnosti

Pisanje ovog romana predstavljalo je i radost i izazov; radost zato što se nadam da moji likovi odražavaju čast i poštenje ljudi koji rade u vojsci, a izazov zato... pa, da budem sasvim iskren, smatram da mi izazov predstavlja svaka knjiga koju pišem. Ima, međutim, onih koji mi taj izazov mnogo olakšavaju i, da ne odugovlačim, voleo bih da im zahvalim.

Ket, mojoj supruzi i ženi koju volim svim srcem. Hvala ti za strpljenje, dušo.

Mojoj deci Majlsu, Rajanu, Landonu, Leksi i Savani. Hvala vam za beskrajni entuzijazam.

Terezi Park, mom agentu. Hvala za sve.

Mojoj urednici Džejmi Rab. Hvala ti za ljubaznost i mudrost.

Dejvidu Jangu, novom izvršnom direktoru izdavačke kuće *Hachette Book Group USA*, Morin Igen, Dženifer Romanelo, Harvi-Djejn Kaual, Šenon O'Kif, Šeron Krasni, Abi Kuns, Deniz di Novi, Edni Farli, Hauiju Sandersu,

Dejvidu Parku, Flegu, Skotu Švimeru, Lin Haris, Marku Džonsonu... zahvalujem za prijateljstvo.

Mojim drugovima trenerima i sportistima u trkačkom timu Srednje škole Nju Bern (koji su pobedili na državnom prvenstvu Severne Karoline i na otvorenom i na zatvorenom terenu): Dejvu Simpsonu, Filemonu Greju, Kardžuanu Vilijamsu, Derilu Rejnoldsu, Entoniju Hendriksu, Ediju Armstrongu, Endrjuu Hendriksu, Majku Viru, Denu Kastelou, Markesu Muru, Rajšadu Dobiju, Derilu Barnsu, Džeđru Vitfildu, Kelvinu Hardestiju, Džulijanu Karteru i Bretu Vitniju... kakva sezona, momci!

Prolog

Lenor, 2006.

Šta znači istinski voleti nekog?

Bilo je trenutaka u mom životu kad sam mislio da znam odgovor – značilo je to da će voleti Savanu više no samog sebe i da ćemo zajedno živeti do kraja života. Nije trebalo mnogo. Jednom mi je rekla da je ključ za sreću u dostižnim snovima, a njeni nisu bili neuobičajeni. Brak, porodica... osnovne stvari. Značilo je da će imati stalni posao, kuću sa belom drvenom ogradom i dovoljno velik kombi ili džip da decu vozim u školu, kod zubara, na trening ili školsku priredbu. Dvoje-troje dece, nikad nije sigurno znala, ali imao sam osećaj da će, kad vreme dođe, predložiti da odluku prepustimo prirodi i bogu. Bila je takva – religiozna, hoću reći – i mislim da sam se i zato u nju zaljubio. Ali ma šta da nam se dešavalо u životu, mogao sam zamisliti kako na kraju dana ležim pored nje u krevetu, držim je u naručju dok pričamo i smejemo se, jedno drugom izgubljeni u zagrljaju.

Ne izgleda nedostižno, zar ne? Kad se dvoje vole. I ja sam tako mislio. I dok negde i dalje verujem da je to moguće, znam da se to ipak neće ostvariti. Kad ponovo odavde odem, više se nikad neću vratiti.

Sada, međutim, sedim na brežuljku koji gleda na njen ranč i čekam da se pojavi. Ona, naravno, neće moći da me vidi. U vojsci naučiš da se stopiš s okolinom, a ja sam to dobro izučio jer nemam nikakvu želju da umrem u nekoj stranoj zabiti usred iračke pustinje. Ali morao sam da se vratim u ovaj planinski gradić u Severnoj Karolini da saznam šta se dogodilo. Kad nešto započnete, imate osećaj nelagode, gotovo žaljenja, sve dok ne saznate istinu.

Ali u jedno sam siguran – Savana nikad neće saznati da sam danas bio ovde.

Duša me boli što mi je ona toliko blizu a toliko nedirljiva, ali njena priča se sada razlikuje od moje. Nije mi bilo lako da prihvatom ovu jednostavnu činjenicu zato što su nam priče nekad bile iste, ali to je bilo pre šest godina, u nekom drugom životu. Oboje, naravno, imamo uspomene, ali sam ja naučio da uspomene mogu imati fizički, bezmalo živ pojavnji oblik, a i po tome se Savana i ja razlikujemo. Ako su njene uspomene kao zvezde na tamnom nebu, moje su one strašne, mračne praznine između zvezda. I, za razliku od nje, ja nosim breme pitanja koja sam sebi postavio hiljadu puta otkako smo se poslednji put videli. Zašto sam to učinio? I da li bih opet tako?

Vidite, ja sam taj koji je sve okončao.

Na drveću što me okružuje lišće lagano dobija plamenocrvenu boju, obasjano suncem što se pomalja nad

obzorjem. Ptice počinju svoj jutarnji poj, a vazduh miriše na borovinu i zemlju; drugačije od mora i soli u mom rodnom gradu. Posle nekog vremena ulazna vrata se otvaraju i tada je ugledam. Uprkos razdaljinji koja nas deli, dah mi staje dok je gledam kako izlazi u svitanje. Proteže se pre no što siđe niz stepenište i zaobilazi kuću. Ispred nje pašnjak za konje svetluca kao zeleni okean, a ona prolazi kroz kapiju koja vodi ka njemu. Njištanjem je pozdravlja prvo jedan a zatim i drugi konj, i najpre primećujem kako Savana deluje sitno dok se s lakoćom kreće između njih. Ali uvek joj je bilo ugodno pored konja, a i njima s njom. Pet-šest životinja, uglavnom kvoterâ*, gricka travu pored stuba u ogradi, a Mida, njen crni araber, čije su noge pri dnu bele kao da ima čarapice, stoji po strani. Jednom sam s njom jahao i na sreću se nisam povredio; dok sam se borio za goli život, sećam se da sam pomislio kako Savana u sedlu izgleda opušteno kao da sedi pred televizorom. Savana sada odvaja trenutak da se pozdravi s Midom. Miluje mu njušku i nešto mu šapuće, tapše ga po slabinama, a kad se okrene i podje prema ambaru, Mida čulji uši.

Ulazi u ambar i ubrzo se ponovo pojavljuje; nosi dve vedrice – zob, rekao bih. Kači vedrice na stubove ograde, a dva konja dokaskaju do njih. Kad uzmakne da im napravi mesta, vidim kako joj kosa leprša na povetarcu, a zatim uzima sedlo i uzde. Dok Mida jede, Savana ga priprema za jahanje i posle nekoliko minuta ga odvodi

* Kvoteri (*quarter horses*) – vrsta konja nazvanih po tome što učestvuju u trkama na stazama dugim četvrtinu milje. (Prim. prev.)

s pašnjaka prema stazama u šumi; izgleda upravo onako kako je izgledala pre šest godina. Znam da to nije tačno – prošle godine sam je video izbliza i primetio kako joj se oko očiju pojavljuju prve bore – ali kroz prizmu kroz koju je ja vidim, za mene ostaje nepromenjena. Za mene, ona će uvek imati dvadeset jednu, a ja dvadeset tri godine. Bio sam na službi u Nemačkoj; trebalo je tek da idem u Faludžu ili u Bagdad ili da primim njeno pismo koje sam pročitao na železničkoj stanici u Samavi prvih nedelja kampanje; trebalo je tek da se vratim kući posle događaja koji su mi promenili život.

Sada, sa dvadeset devet godina, ponekad razmišljam o odlukama koje sam donosio. Vojska je jedini način života koji poznajem. Ne znam da li bi trebalo da besnim ili da se radujem; uglavnom sam ili besan ili radostan, zavisi od dana. Kad me ljudi pitaju, kažem im da sam vojnik i zaista tako mislim. Još živim u bazi u Nemačkoj, imam možda hiljadu dolara ušteđevine, i godinama nisam bio s devojkom na ljubavnom sastanku. Više ne surfujem kao nekad, čak ni na odsustvu, ali u slobodnim danima vozim harli na sever ili na jug, već kako sam raspoložen. Harli je nešto najbolje što sam sebi kupio, premda je koštao čitavo bogatstvo. Odgovara mi, pošto sam postao nekakav samotnjak. Moji drugovi su uglavnom napustili službu, ali mene će za nekoliko meseci verovatno opet poslati u Irak. Tako se, barem, priča po bazi. Kad sam upoznao Savanu Lin Kertis – za mene će ona uvek biti Savana Lin Kertis – nisam mogao predvideti da će mi život biti ovakav, a ni zamisliti da ću postati profesionalni vojnik.

Ali upoznao sam je; zbog toga je moj sadašnji život toliko neobičan. Zaljubio sam se u nju dok smo bili zajedno, a još više tokom godina koje smo proveli razdvojeno. Naša priča ima tri dela – početak, sredinu i kraj. I premda se sve priče ovako odvijaju, i dalje ne mogu da verujem da naša nije trajala zauvek.

Razmišljam o svemu ovome i, kao i uvek, naviru mi sećanja na vreme koje smo proveli zajedno. Prisećam se kako je sve počelo, jer uspomene su sada sve što mi je ostalo.

PRVI DEO

Jedan

Vilmington, 2000.

Zovem se Džon Tajri. Rođen sam 1977. i odrastao sam u Vilmingtonu, gradu koji se ponosi što je najveća luka Severne Karoline i što ima dugu i živopisnu istoriju, ali mi sada deluje kao varoš koja je slučajno nastala. Jeste, tu je divno vreme i plaže su prelepe, ali grad nije bio spreman za talas severnačkih penzionera koji su žudeli da stare dane provedu na nekom jeftinom mestu. Nalazi se na relativno uzanom parčetu kopna i omeđen je rekom Kejp Fir s jedne i okeanom s druge strane. Autoput 17 – koji vodi do Mirtl Biča i Čarlstona – deli grad na dva dela i glavna je saobraćajnica. Kad sam bio dete, moj tata i ja smo se kolima mogli odvesti od istorijske četvrti blizu reke Kejp Fir do Rajtsvil Biča za deset minuta, ali toliko je semafora i trgovačkih centara izniklo da je za to sada potreban ceo sat, naročito o vikendu kada nahrupe turisti. Rajtsvil Bič,

koji se nalazi na ostrvu nedaleko od obale, na severnom je kraju Vilmingtona i jedna je od najomiljenijih plaža u državi. Kuće duž dinâ besmisleno su skupe i uglavnom su iznajmljene preko čitavog leta. Auter Benks je možda romantičniji zbog osamljenog položaja i divljih konja i onog lêta po kojem su Orvil i Vilbur slavni,* ali da vam kažem, većina ljudi koji odmor provode na plaži oseća se kao kod kuće kad u blizini postoji *Mekdonalds* ili *Burger king*, za slučaj da se dečici ne dopadne lokalna hrana, i ne želi da uveče izlazi samo na jedno mesto.

Kao i u svim gradovima, i u Vilmingtonu ima i bogatih i siromašnih, a kako je moj tata imao jedan od najpouzdanijih, solidnih građanskih poslova na svetu – vozio je kamion za raznošenje pošte – mi smo živeli pristojno. Nismo bili bogati, ali smo živeli nedaleko od bogataškog kraja pa sam pohađao jednu od najboljih srednjih škola u gradu. Za razliku od domova mojih prijatelja, naša kuća je bila stara i mala; deo trema je propadao, ali je dvorište spasavalo stvar. Iza kuće je rastao veliki hrast i na njemu sam kao osmogodišnjak sagradio kućicu od ostataka drveta koje sam sakupio s nekog gradilišta. Tata mi u tome nije pomagao (ako bi uspeo da ekser pogodi čekićem, bilo bi to sasvim slučajno); tog istog leta sam sasvim sâm naučio da surfujem. Trebalо je još tada da shvatim u kojoj meri se razlikujem od tate, ali to samo pokazuje koliko čovek ne poznaje život kad je dete.

* Misli se na braću Rajt i njihov prvi uspešan let 1903. godine na plaži Kiti Houk u Severnoj Karolini. (Prim. prev.)

Tata i ja smo bili sasvim različiti. Dok je on bio pasivan i povučen, ja sam uvek bio u pokretu i nisam voleo samoću; on je veoma cenio obrazovanje, mene je škola podsećala na društveni klub u kojem ima i sporta. Imao je loše držanje i vukao je noge kad hoda; ja sam jurcao tamo-amo i stalno ga molio da meri za koliko vremena mogu da otrčim do kraja bloka i nazad. U osmom razredu sam već bio viši od njega a godinu dana kasnije sam uspeo da mu oborim ruku. I po izgledu smo se sasvim razlikovali. On je imao plavu kosu, svetlosmeđe oči i pege, a ja – smeđu kosu i smeđe oči, te maslinastu kožu koja bi već u maju bila preplanula kao da sam mesece proveo sunčajući se na plaži. Neki susedi su se čudili našim razlikama, što ne iznenađuje s obzirom na to da me je on sâm podigao. Kao stariji bih ponekad čuo kako susedi šapatom govore da je moja mama pobegla kad meni nije bilo još ni godinu dana. Mada sam kasnije pretpostavio da je mama upoznala nekog drugog, tata to nikad nije potvrdio. Rekao bi samo kako je shvatila da je pogrešila što se udala veoma mlada i da nije bila spremna da bude majka. Nije je ni prezirao ni hvalio, ali je vodio računa da je uvek pomenem u molitvama ma gde da je i ma šta da je učinila. „Podsećaš me na nju“, ponekad bi kazao. Do dana današnjeg s njom nisam prozborio ni jednu jedinu reč, a nemam ni želju da to učinim.

Mislim da je tata bio srećan. Kažem to zato što je retko pokazivao osećanja. Dok sam bio dete, za mene su zagrljaji i poljupci bili retkost, a kad bi do njih i došlo, delovali su mi bezivotno, kao nešto što tata radi zato što misli da tako treba, a ne zato što to želi. Znam da me je voleo po tome

što se posvetio brizi o meni, ali imao je četrdeset tri godine kad me je dobio i nekako mislim da bi mom tati više odgovaralo da je bio monah, a ne roditelj. Nikad nisam upoznao nikog drugog ko toliko malo govorи kao on. Tu i tamo bi me pitao šta se sa mnom događа i iako se retko ljutio, retko se i šalio. Svaki dan mu je bio isti. Pripremio bi mi kajganu, tost i slaninu svakog jutra, slušao kako pričam o školi za večerom, koju je takođe on spremao. Odlaske zubaru zakazivao je dva meseca unapred, račune plaćao subotom ujutro, rublje prao nedeljom po podne, iz kuće izlazio svakog jutra tačno u sedam i trideset pet. Nije se osećao lagodno u društvu; svakog dana je u samoći provodio sate i sate raznoseći pakete i gomile pisama. Nije izlazio sa ženama niti je o vikendu večeri provodio igrajući poker sa svojim drugarima; telefon nedeljama ne bi zazvonio. A kad bi i zazvonio, obično bi na vezi bio neko ko je pogrešio broj ili ko je pokušavao da nam nešto proda. Znam koliko mu je bilo teško da me sâm podiže, ali nikad se nije žalio, čak ni kad bih ga razočarao.

Večeri sam uglavnom provodio sâm. Kad bi dnevne obaveze najzad bile obavljene, tata bi se uputio u svoju sobu i posvećivao svojim novčićima. Bila mu je to jedina velika strast u životu. Najzadovoljniji je bio kad sedi u svojoj sobi, proučava numizmatički bilten, poznat pod nazivom *Siva strana*, i smišlja koji novčić da pridoda svojoj zbirci. Zbirku je, u stvari, prvobitno skupljao moј deda. Dedin idol bio je čovek po imenu Luis Eliasberg, baltimorski finansijer i jedina osoba koja je uspela da skupi potpunu zbirku američkih novčića, uključujući sve peri-

ode i oznake kovnica. Njegova zbirka se mogla meriti s kolekcijom Muzeja Smitsonijan, ako nije bila čak i bolja, i posle bakine smrti 1951, deda je postao opsednut idejom da sa svojim sinom napravi zbirku. Deda i tata su leta provodili putujući vozom u raznorazne kovnice kako bi sakupili novčице iz prve ruke ili bi odlazili na numizmatičke izložbe na jugoistoku Amerike. Vremenom su njih dvojica uspostavili veze sa prodavcima novčića širom zemlje, a deda je s godinama potrošio čitavo bogatstvo na kupovinu novih primeraka i poboljšanje zbirke. Za razliku od Luisa Eliasberga, međutim, moј deda nije bio imućan – imao je radnju mešovite robe u Burgou koja je propala kad je lanac *Prasence* otvorio svoje prodavnice po gradu – i nije ni imao izgleda da napravi zbirku poput Eliasbergove. I pored toga, svaki uštedeni dolar odlazio je na novčice. Deda je trideset godina nosio istu jaknu, čitavog života vozio ista kola, a prilično sam uveren da se moј otac, umesto da ode na fakultet, zaposlio u pošti zato što nije ostalo novca neophodnog za njegovo školovanje nakon srednje škole. Bio je čudan čovek, to je sigurno, a takav je bio i moј tata. Kakav otac, takav sin, kako kaže poslovica. Kad je starac na kraju umro, u oporuci je naznačio da se njegova kuća proda i novac iskoristi kako bi se kupilo još više novčića, što bi moј otac verovatno ionako učinio.

Kad ju je tata nasledio, zbirka je već bila prilično vredna. Uz vrtoglavu inflaciju i cenu zlata od osamsto pedeset dolara po unci, bilo je to pravo malo bogatstvo, više nego dovoljno da se moј skromni tata penzioniše i veće nego što će vredeti četvrt veka kasnije. Ali ni moј deda ni moј

otac nisu se bavili zbirkom zarad novca; užitak su nalazili u potrazi za novčićima i vezi koju je to stvorilo među njima. Bilo je uzbudljivo dugo i naporno tragati za određenim novčićem, najzad ga pronaći, a zatim se dovijati kako bi se dobio po pravoj ceni. Ponekad bi mogli da plate, neki put i ne bi, ali svaki novčić koji su nabavili bio je pravo blago. Moj tata se nadao da će tu strast, a i žrtvu koja ide uz nju, podeliti sa mnom. Kao mali sam zimi morao da se pokrivam s nekoliko čebadi, a svake godine bih dobio jedan jedini par novih cipela; nikad nije bilo novca za moju odeću ukoliko ne bih nešto dobio preko Vojske spasa. Tata nije imao čak ni fotoaparat. Jedina naša zajednička fotografija snimljena je na numizmatičkoj izložbi u Atlanti. Prodavac nas je slikao dok smo stajali pred njegovim štandom i poslao nam je. Godinama je stajala na očevom stolu. Na fotografiji me otac grli i obojica se smešimo. Ja u ruci držim novčić od pet centi, sa glavom bizona, iz serije D iskovane 1926. godine, u savršenom stanju, novčić koji je moj otac upravo kupio. Spadao je u najređe primerke novčića sa glavom bizona, a pošto je koštao više nego što je otac očekivao, sledećih mesec dana smo jeli samo kobasice i pasulj.

Ali meni nisu smetale žrtve – barem ne izvesno vreme. Kad mi je otac počeo pričati o novčićima – verovatno sam tada bio u prvom ili drugom razredu – sa mnom je razgovarao kao sa sebi ravnim. Kad se odrastao čovek, a posebno rođeni otac, prema malom detetu odnosi kao prema sebi ravnom, za mališu je to opojno, i ja sam uživao u pažnji, upijao informacije. Vremenom sam naučio

koliko je Sent Godenovih zlatnika od dvadeset dolara, s dvostrukim orлом, iskovano 1927. a koliko 1924, i zašto je Barberov novčić od deset centi iskovan u Nju Orleansu deset puta vredniji od istog novčića iskovanog iste godine u Filadelfiji. Uzgred rečeno, sve to i dan-danas znam. No, za razliku od mog tate, ja sam prema numizmatici osećao sve manju strast. Tata je jedino o tome pričao i pošto sam šest-sedam godina svaki vikend proveo s njim umesto sa svojim drugovima, to više nisam želeo da radim. Poput svih dečaka, počeo sam se zanimati za druge stvari – uglavnom za sport i devojčice, automobile i muziku – i sa četrnaest godina sam malo vremena provodio kod kuće. Postajao sam i ogorčeniji. Malo-pomalo, kad bih se poredio sa svojim drugovima, uočavao sam da mi živimo drugačije od većine njih. Dok su oni imali novca za odlaške u bioskop ili kupovinu modernih naočara za sunce, ja sam po sofi preturao ne bih li pronašao neki zaturen novčić i kupio pljeskavicu u *Mekdonaldsu*. Mnogi moji drugovi su za šesnaesti rođendan dobili automobile; meni je tata poklonio Morganov srebrni dolar iskovani 1883. u Karson Sitiju. Poderotine na našoj pohabanoj sofi prekrivale su se čebetom; bili smo, koliko ja znam, jedina porodica koja nema kablovsku televiziju ili mikrotalasnu pećnicu. Kad nam se frižider pokvario, tata je kupio polovni, najodvratnije zelene boje koja se nije slagala ni sa čim u kuhinji. Stideo sam se i pri samoj pomisli da mi drugovi dođu u posetu i za to sam krovio oca. Znam da je to bio prilično bedan osećaj – ako mi je toliko smetao nedostatak novca, mogao sam na primer da šišam travu ili radim nešto drugo

– ali tako je bilo. Bio sam slep pored očiju i gluv pored ušiju, ali čak i da vam kažem da sada žalim što sam bio toliko nezreo, prošlost ne mogu izmeniti.

Tata je osećao da se nešto menja, ali nije znao šta da preduzme. Pokušavao je, međutim, jedino kako je umeo, jedino kako je i njegov otac umeo. Govorio je o novčićima – bila je to jedina tema o kojoj je s lakoćom mogao da priča – i nastavio da mi sprema doručak i večeru; ali vremenom smo se sve više otuđili. Istovremeno sam se udaljio od drugova koje sam oduvek znao. Delili su se u klike mahom na osnovu izbora filmova koji će se gledati ili najnovijih košulja kupljenih u tržnom centru, a ja sam sve to posmatrao sa strane. Nek se nose, mislio sam. U srednjoj školi uvek ima mesta za sve pa sam počeo da se viđam s pogrešnim društvom, društvom koje ni za šta nije marilo, pa ni ja ni za šta nisam mario. Počeo sam da bežim sa časova i da pušim, a u tri navrata kažnjen sam zbog tuče.

I od sporta sam digao ruke. Igrao sam fudbal i košarku i trčao do drugog razreda, i mada je moj otac ponekad, kad bih došao kući, pitao kako mi ide, činilo se da mu je neprijatno ako bih zašao u pojedinosti, pošto očigledno ništa nije znao o sportu. Nikad u životu nije bio ni u jednom timu. Pojavio se na jednoj jedinoj košarkaškoj utakmici dok sam bio u drugom razredu. Sedeo je na tribinama, čudan pročelav čovek u iznošenom sakou i rasparenim čarapama. Premda nije bio gojazan, pantalone su mu u struku bile zategnute, pa je izgledao kao da je u trećem mesecu trudnoće, i znao sam da s njim ništa ne želim da imam. Postideo sam se i pri pogledu na njega, pa sam se

potruđio da ga izbegnem posle utakmice. Ne ponosim se time, ali takav sam bio.

Ali to nije najgore. U završnom razredu moja pobuna je dosegla vrhunac. U poslednje dve godine dobijao sam sve slabije ocene, više zbog lenjosti i nehaja nego zbog pameti (volim da mislim da je tako), a otac me je ne jednom uhvatio kako kradom ulazim u kuću, a u dahu mi se osećao alkohol. Policija me je dovela kući sa zabave na kojoj su droga i piće bili očigledni, a kad me je otac kaznio, nekoliko nedelja sam proveo kod druga kod koga sam stigao nakon što sam pobesneo na oca i odbrusio mu da gleda svoja posla. Ništa nije rekao kad sam se vratio; svako jutro su me, kao i obično, na stolu čekali kajgana, tost i slanina. Jedva da sam dobijao prelazne ocene i mislim da su me pustili da završim školu samo zato što su želeti da iz nje odem. Znam da se tata brinuo i ponekad bi, stidljivo, započeo razgovor o fakultetu, ali tada sam već odlučio da se neću upisati. Želeo sam posao, želeo sam automobil, želeo sam sve ono materijalno bez čega sam živeo osamnaest godina.

Ništa mu o tome nisam rekao sve do leta nakon završetka škole, ali kad je shvatio da dokumenta za upis nisam podneo čak ni u višu školu, ostatak večeri je proveo zaključan u svojoj sobi, a ni narednog jutra za doručkom, koji se sastojao od kajgane i slanine, ništa mi nije kazao. Kasnije te večeri pokušao je da me uvuče u još jedan razgovor o novčićima kao da se hvata za drugarstvo koje se nekako izgubilo među nama.